

KAZIMIERZ WÓYCICKI

O B R A Z
W NAUCZANIU
JĘZYKA OJCZYSTEGO
I LITERATURY

**Kolekcja
Emila Kornasia**

NAKLAD GEBETHNERA I WOLFFA
WARSZAWA — KRAKÓW — LUBLIN — ŁÓDŹ
POZNAŃ — WILNO — ZAKOPANE

Manja L. Kozłowska

SPIS RZECZY.

- I. Wstęp. Konieczność żywego obcowania młodzieży z twórczą przeszłością narodu. Potrzeba wesołości w szkole. Szkoła — przybytkiem nauki i sztuki. Zbudzenie w szkole umiłowania sztuki podnieście poziom kulturalny ogółu, ułatwi życie i twórczość artystom. Znaczenie doniosłe pogładowości w nauczaniu. Konieczność wprowadzenia na szeroką skalę obrazu do nauki języka i literatury. Objaśnienia słowne a obraz. Przykłady: kopja, lanca; komiega, galar. Str. 5 — 21.
- II. Pomoce obrazowe do nauki historii ojczystej, języka i literatury. Źródła: „Kłosa“, „Tygodnik Ilustrowany“, „Encyklopedia staropolska ilustrowana“ Glogera, „Życie polskie w dawnych wiekach“ Łozińskiego. Co zrobiono dla zaznajomienia z światem klasycznym. Tablice Cybulskiego. Potrzeba tablic ściennych do historii kultury w Polsce i albumu do dziejów naszej kultury. Potrzeba dokonania wyboru reprodukcji dzieł sztuki malarzkiej, przedstawiających wiernie i pięknie nasze życie obyczajowe i sceny historyczne.

- Potrzeba ikonografii naszych poetów i wogóle wybitnych mężów. Potrzeba dokonania wyboru obrazów ilustracyj do tekstów, czytanych w szkole. Obrazy do ćwiczeń ustnych i piśmiennych. Str. 22 — 39.
- III. Malarstwo polskie a życie polskie. Matejko, Grottger, J. Kossak, Andriolli, Chelmoński, Malczewski i inni Str. 39 — 48.
- IV. Sztuka w szkole. Malarstwo polskie w szkole. Ozdabianie ścian. Tablice przyrodnicze. Obrazy religijne. Wady obecne i możliwe niebezpieczeństwa Str. 48 — 55.
- V. Gromadzenie pomocy do nauki języka, literatury, historii. Wyczerpanie dawniejszych reprodukcji artystycznych. Poszukiwania i udział w nich dyrekcji i nauczycieli. Konieczność stworzenia wzorowego gabinetu polonistycznego. Znaczenie kulturalne wystaw pomocy i zbiorów szkolnych. Konieczność odpowiednich wydawnictw szkolnych. Przezrocza i ich wady Str. 55 — 66.
- VI. Konieczność odpowiedniego przygotowania nauczycieli: nauka rysunku i rozpatrywania obrazów w seminarjach i instytutach, kursy specjalne, instruktorzy. Nauka przyrody i wychowanie estetyczne. Potrzeba odpowiednich podręczników. Koła miłośników piękna wśród nauczycieli. Rola nauczyciela rysunków w szkole. Str. 66 — 75.
- VII. Jak powstaje w duszy widza przedmiot este-

- tyczny. Analiza dzieła malarskiego. Przebieg przeżycia estetycznego i jego główne cechy. Reakcja na przeżycie. Str. 76 — 88.
- VIII. Przygotowanie każdorazowe nauczyciela do analizy. Reprodukacja i oryginał. Obowiązek zaznajomienia się ze sposobami reprodukcji. Oglądanie oryginałów na wystawach i reprodukcji w klasie. Posługiwanie się dużymi i małymi reprodukcjami. Obowiązująca powolność analizy. Liczba obrazów, przeznaczonych do obejrzenia w ciągu roku. Ozdabianie sal szkolnych. Ramy i ich rola. Str. 88 — 104.
- IX. Omawianie oglądanego obrazu jako ćwiczenie językowe. Opis. Jego zasady. Str. 104 — 110.
- X. Poglądy współczesne na rolę obrazu w nauczaniu języka polskiego i literatury: T. Czapczyński, A. Szycówna, St. Szober. Praktyka: M. Rejter, Wojciechowski i Próchnicki, Wojciechowski, Wóycicki, St. Adamczewski. Zakończenie Str. 110 — 137.
- Uwagi i objaśnienia Str. 139 — 160.
- Na str. 110 nad wierszem 9 od góry opuszczono cyfrę X.